

Received: 5 March 2020

Revised: 5 May 2020

Accepted: 11 May 2020

การศึกษาสินค้าทางวัฒนธรรม สู่ออกแบบและสร้างสรรค์การแสดง

A STUDY OF THE CULTURAL PRODUCTS TO BE CREATIVE DESIGN PERFORMANCE

ประวิทย์ ฤทธิบูลย์¹Pravit Rittibul¹

บทคัดย่อ

การวิจัยสร้างสรรค์ เรื่อง การศึกษาสินค้าทางวัฒนธรรม สู่ออกแบบและสร้างสรรค์การแสดง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาที่มา เอกลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบการสร้างสรรค์การแสดง จากการตีความของ ที่มา เอกลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม กรรมวิธี รูปแบบสินค้าทางวัฒนธรรม และการเคลื่อนไหลทางวัฒนธรรม ของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี และ 3) เพื่อหาประสิทธิภาพของการสร้างสรรค์การแสดงในด้านความคิด สร้างสรรค์ในด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับชมการแสดงก่อนการเผยแพร่สู่สังคม ดำเนินการวิจัยโดยการศึกษานั่งโต๊ะ เอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์ออกแบบกระบวนการสร้างสรรค์งาน บันทึกกระบวนการทำ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเพื่อยืนยันข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบประเมินโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลด้วยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ และในรูปแบบการแสดง การศึกษาพบว่า

จังหวัดปทุมธานีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการผสมผสานหลากหลายวัฒนธรรมเข้าด้วยกันจนกลายเป็นเสน่ห์แห่งวิถีชุมชนโบราณ จากประวัติศาสตร์ชาวมอญได้อพยพเข้ามาพึ่งบารมีของพระมหากษัตริย์ไทย และได้นำเอาศิลปวัฒนธรรมและการดำเนินวิถีชีวิตเข้ามาผสมผสานจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยใช้ภูมิปัญญา

¹ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Faculty of Fine and Applied Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

ท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยที่มีในชุมชน ความหลากหลายทางชีวภาพทุนวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเพื่อสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ ที่เรียกว่า “สินค้าทางวัฒนธรรม” ได้แก่ 1. สไบมอญ 2. เครื่องปั้นดินเผาเบญจสิริหรือดินเผาทรงเครื่องเบญจสิริ 3. ผลิตภัณฑ์จักสาน 4. เครื่องประดับครอบมวยผม 5. ผลิตภัณฑ์จากกระดาดพางข้าว ในการออกแบบและสร้างสรรค์งานจากแรงบันดาลใจในการหยิบยกรูปแบบของกรรมวิธีการประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ คุณค่า และการเลือกไหลทางวัฒนธรรมในปัจจุบันมาสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ในรูปแบบของการแสดงที่เป็นสื่อทางวัฒนธรรมร่วมกับแนวทางการสร้างงานนาฏประดิษฐ์ตามแนวคิดและทฤษฎีในการคิดประดิษฐ์สร้างสรรค์การแสดง นำมาออกแบบเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน 1) การสร้างแนวคิดของการแสดง 2) การสร้างสรรค์ทำนองเพลง ดนตรีประกอบการแสดง 3) การคัดเลือกผู้แสดง 4) การออกแบบกระบวนการทำรำ 5) การออกแบบประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย 6) นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของการแสดง และ 7) นำการแสดงออกเผยแพร่การแสดงสู่สาธารณชน ซึ่งประสิทธิภาพของการสร้างสรรค์การแสดงชุด “นวัตศิลป์ถิ่นปทุมธานี” จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน พบว่า ประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานการแสดงสร้างสรรค์ ชุด นวัตศิลป์ถิ่นปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52 และความเหมาะสม และความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50

คำสำคัญ: การแสดงสร้างสรรค์; สินค้าทางวัฒนธรรม; นวัตศิลป์ถิ่นปทุมธานี

Abstract

The creative research entitled “A Study of the Cultural Products to Be Creative Design Performance” aims to 1) Study the origins of cultural identity and local cultural products of Pathum Thani Province 2) Define format and performance creation elements from interpretations of the origins, cultural identity, process, cultural product format, and local cultural flow in Pathum Thani Province and 3) Search for the efficiency of performance creation, in terms of creativity and suitability based on the satisfaction of the experts who watched the performance before distributing to the public. This research was conducted by examining books, academic documents, textbooks, journals, and related studies, along with going on a field trip to collect data, doing interviews and focus group discussions. Accordingly, all the data were analyzed on order to create and design the dance postures. The design then was qualitatively recorded and presented to the experts for evaluating and confirming the recorded qualitative data. For the quantitative data analysis, the data collected from the assessment form were analyzed using basic statistics including mean and standard deviation. The data were also presented by analytical description and performance. The results of this research are as follows:

Pathum Thani is one of the provinces considered as a mixed culture society combining various nationalities and this make it becomes a charm of ancient community's way. According to the history, the Mon people migrated to rely on the prestige of the Thai King and they bring their arts and cultures as well as their way of life to Thai society. These arts, cultures, and ways of life have been blended and integrated with local Thai wisdom and cultures from the past to the present. Along with the biodiversity in Thailand and local Thai wisdom, the products were developed with precious value which is called “Cultural Products”. These cultural products include 1. Mon breast cloth 2. Benjasiri pottery 3. Basketwork 4. Hair bun cover accessories 5. Products from Rice Paper Straw. With reference to the inspiration, invention process, products, value, and cultural flow, in a form of performance that is a cultural media, along with guidelines for doing choreography according to concept and theory of performance invention and creation, bringing all to design creative process which was divided into 7 procedures. 1) Performance concept creation 2) Melody and performance music creation 3) Performer selection

4) Dance posture design 5) Costume design and invention 6) Presenting to the experts for evaluation of the performance in quality and suitability 7) Performance distribution to the public. According to the six experts, the performance creation efficiency of “Nawattasil Thin Pathum Thani” is considered efficient. In terms of the creativity, the performance “Nawattasil Thin Pathum Thani” is rated at the highest level with the mean of 4.60 and standard deviation at 0.52. For the suitability and the experts’ satisfaction, the results also show that they are at the highest with the mean of 4.59 and standard deviation at 0.50.

Keywords: Creative performance; Cultural products; Nawattasil Thin Pathum Thani

1. บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นแผนยุทธศาสตร์ในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่ฟื้นฟู อนุรักษ์ และเรียนรู้ความหลากหลายของศิลปะและวัฒนธรรมไทย สนับสนุนการนำภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการโดยการรักษาคุณค่าเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง เพื่อนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นไปต่อยอดขยายผลในเชิงพาณิชย์ตามนโยบายแห่งชาติในการสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ในการผลิตที่พัฒนาไปสู่เศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ที่เรียกว่า อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries หรือ CI) หมายถึง กลุ่มกิจกรรมการผลิตที่ต้องพึ่งพาความคิดสร้างสรรค์เป็นสำคัญ UNCTAD (2008, p. 13) เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเชิงศิลป์และสร้างสรรค์ของสินค้า/ผลิตภัณฑ์/ผลงาน (Outputs) จากศิลปวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และที่จับต้องไม่ได้ โดยผลงานสร้างสรรค์เหล่านั้นจะต้องมีศักยภาพในการสร้างความมั่งคั่งและสร้างรายได้ผ่านการใช้ประโยชน์จากสินค้าหรือทุนทางวัฒนธรรมและการผลิตโดยใช้ฐานความรู้ของสินค้าและบริการในรูปแบบดั้งเดิมและการพัฒนาในรูปแบบร่วมสมัย โดยอุตสาหกรรมวัฒนธรรมจะต้องยึดหลักการของความคิดสร้างสรรค์ องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม และทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อผลิตสินค้า/ผลงานและบริการที่มีความหมายเชิงสังคมและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของกิจกรรมประเพณี ตลอดจนวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ ความแตกต่างของรูปแบบกิจกรรม และปัจจัยสนับสนุนที่มีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดความน่าสนใจในสินค้าและบริการกิจกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น โดยการสร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น. 103)

สินค้าทางวัฒนธรรม ที่จัดอยู่ในกลุ่มทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Assets) หมายถึง สิ่งดั้งเดิมที่อยู่เดิมของสังคมที่สั่งสม สืบทอดกันมา โดยอาจเป็นวัฒนธรรมสิ่งที่จับต้องได้ (Tangible) อาทิ วัตถุอาราม โบราณสถาน หรือวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible) เช่น ประเพณี ความเชื่อ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่น เช่น ผ้า เครื่องปั้นดินเผา งานช่างฝีมือพื้นบ้าน สถาปัตยกรรม ศิลปะการแสดง และอาหาร ซึ่ง “ทุนทางวัฒนธรรม” ถือเป็นเอกลักษณ์และมรดกอันสำคัญของชาติ โดยเกิดจากการที่บรรพบุรุษ ชุมชน สังคมไทยทั่วทุกถิ่น และจากสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รวบรวม สั่งสม และสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ องค์ความรู้ แหล่งความรู้ บุคลากรทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity) อย่างผสมกลมกลืนหลายชาติพันธุ์ให้อยู่ในสังคมอย่างสงบร่มเย็นโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมให้เกิดคุณค่าทางสังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรม หรือการพัฒนาพื้นที่ทางวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการนำทุนทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น มาพัฒนาและต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ในการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน สืบต่อไปสินค้าทางวัฒนธรรมที่นอกจากจะเป็นการรักษาศิลปวัฒนธรรม และวิถีการดำเนินชีวิตที่สามารถนำมาเป็นทุนทางวัฒนธรรมในการศึกษาและพัฒนา เพื่อส่งเสริม ความมั่นคงทางวัฒนธรรม กระบวนการพัฒนาภาคีทางสังคมอีกทั้งสามารถบูรณาการสู่การสร้าง กลยุทธ์ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าในสินค้าทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของของจังหวัดปทุมธานี จึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะหยิบยกรูปแบบของกรรมวิธีการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ คุณค่า และการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมในปัจจุบันมาสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ในรูปแบบของการแสดงที่เป็นสื่อทางวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดปทุมธานีที่ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและสนองงานของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีการสืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี, 2560) โดยการศึกษาที่มา เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาของจังหวัดปทุมธานีมาเป็นพื้นฐานร่วมกับแนวทางการสร้างงานนาฏประดิษฐ์ตามแนวคิดและทฤษฎีในการคิดประดิษฐ์สร้างสรรค์การแสดง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาที่มา เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

2.2 เพื่อกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบการสร้างสรรคการแสดง จากการตีความของที่มา เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม กรรมวิธี รูปแบบสินค้าทางวัฒนธรรม และการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

2.3 เพื่อหาประสิทธิภาพของการสร้างสรรค์การแสดงในด้านความคิดสร้างสรรค์ ในด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับชมการแสดงก่อนการเผยแพร่สู่สังคม

3. ขอบเขตของการวิจัย

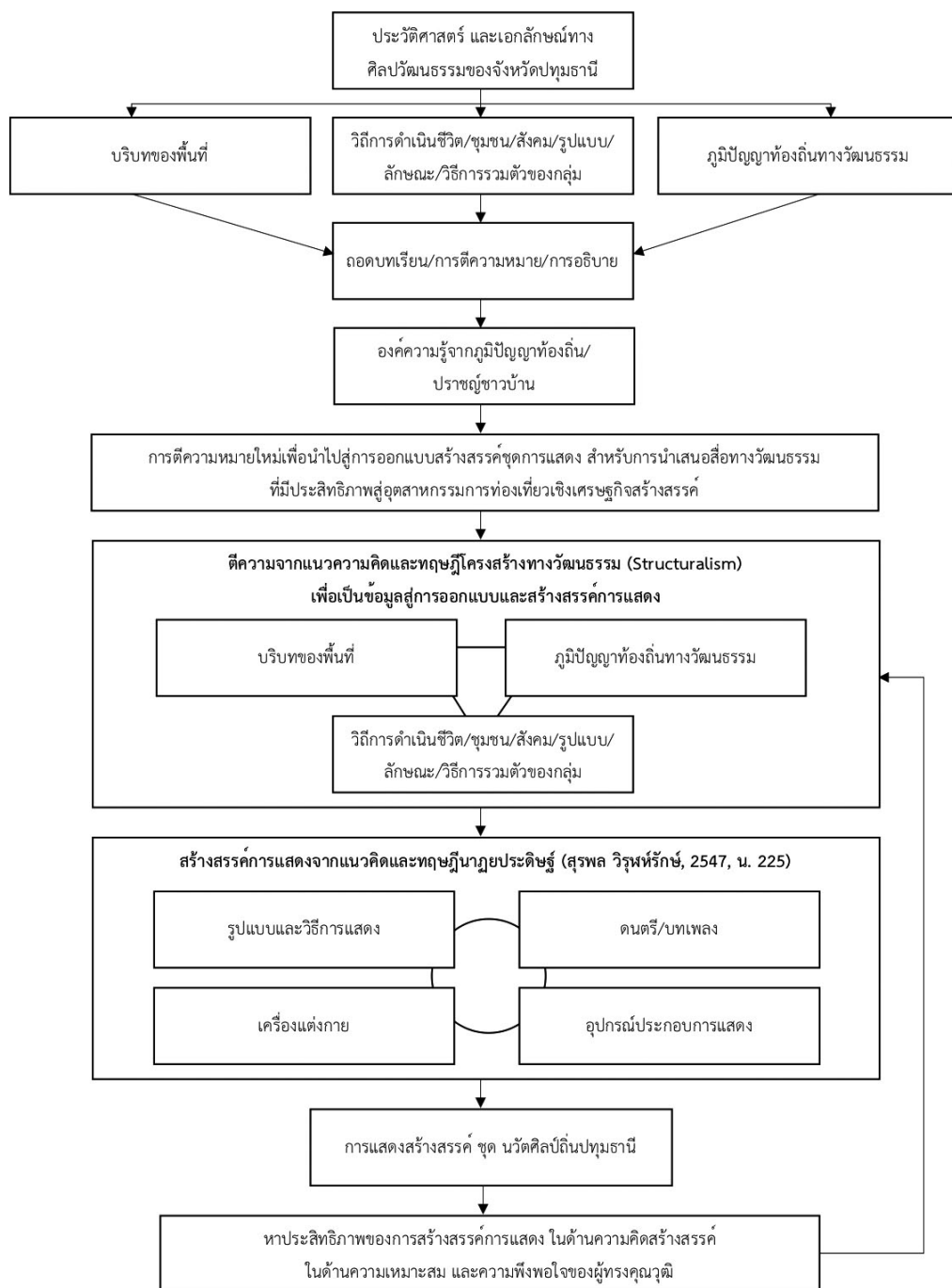
3.1 ขอบเขตของพื้นที่/กลุ่มคน ขอบเขตพื้นที่ศูนย์ประวัติศาสตร์จังหวัดปทุมธานี ที่จัดกิจกรรมโครงการเส้นทางท่องเที่ยว สินค้าทางวัฒนธรรม การถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วยปราชญ์ชาวบ้านและชาวบ้านในชุมชนที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่มา เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

3.2 ขอบเขตของข้อมูล ศึกษาที่มาของสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ด้านเอกลักษณ์ที่สื่อสัญลักษณ์ถึงความเป็นวัฒนธรรม ประเพณี กรรมวิธี รูปแบบสินค้าท้องถิ่นของจังหวัดปทุมธานี และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนของเครื่องประดับร่างกายและการประดับตกแต่งสถานที่และบ้านเรือน เพื่อนำมากำหนดรูปแบบและองค์ประกอบในการสร้างสรรค์การแสดง และนำหาประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ ความเหมาะสม และความพึงพอใจก่อนการเผยแพร่สู่สังคม

3.3 ขอบเขตของการวิเคราะห์ และการออกแบบ การกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบของการสร้างสรรค์การแสดงโดยตีความจากที่มา เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม กรรมวิธี รูปแบบสินค้าทางวัฒนธรรม และการเลือนไหลทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ประกอบไปด้วย รูปแบบและวิธีการแสดง ดนตรี/บทเพลงที่ใช้ในการแสดง เครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดง และอุปกรณ์ประกอบที่ใช้ในการแสดง

3.4 ขอบเขตระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยสร้างสรรค์ ปีงบประมาณ 2562

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัยตามกรอบแนวคิด (ประวิทย์ ฤทธิบุญ, ประเทศไทย, 2563)

5. ประโยชน์ของการวิจัย

5.1 สร้างองค์ความรู้ด้านเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมและสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

5.2 นำไปเผยแพร่ร่วมกับงานทางด้านวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นในช่วงเทศกาลและวันสำคัญของจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

5.3 นำเสนอการแสดงสร้างสรรค์ที่เป็นสื่อทางวัฒนธรรมในการนำเสนอภาพลักษณ์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

5.4 เป็นสื่อการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในการนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อนำเสนอ สืบทอด และเผยแพร่การแสดงสร้างสรรค์ที่เป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่สร้างอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

6. ผลการวิจัย

6.1 ศึกษาที่มา เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา เอกสารทางวิชาการ และการสัมภาษณ์เกี่ยวกับที่มา เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี พบว่า จังหวัดปทุมธานีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการผสมผสานหลากหลายวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นเสน่ห์แห่งวิถีชุมชนโบราณ จากประวัติศาสตร์ชาวมอญได้อพยพเข้ามาพึ่งบารมีของพระมหากษัตริย์ไทยและได้นำเอาศิลปวัฒนธรรมและการดำเนินวิถีชีวิตเข้ามาผสมผสานจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีการฟื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และการเสริมสร้างเอกลักษณ์ความเป็นไทยเพื่อสร้างสินค้า ท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในชุมชน รวมทั้งการนำความหลากหลายทางชีวภาพ ทุนวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเพื่อสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ ที่เรียกว่า “สินค้าทางวัฒนธรรม” จากการศึกษาสินค้าทางวัฒนธรรมของจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้ผ่านการใช้ประโยชน์จากสินค้าหรือทุนทางวัฒนธรรม ดังนี้ 1. สโบบมอญ 2. เครื่องปั้นดินเผาเบญจสิริหรือดินเผาทรงเครื่องเบญจสิริ 3. ผลิตภัณฑ์จักสาน 4. เครื่องประดับครอบครัวผม 5. ผลิตภัณฑ์จากกระดาศฟางข้าว

6.2 กำหนดรูปแบบ และองค์ประกอบการสร้างสรรคการ แสดง จากการศึกษาของที่มา เอกลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม กรรมวิธี รูปแบบสินค้าทางวัฒนธรรม และการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรม ของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าในสินค้าทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานี จึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะหยิบยกรูปแบบของกรรมวิธีการประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ คุณค่า และการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมในปัจจุบันมาสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ในรูปแบบของการแสดงที่เป็นสื่อทางวัฒนธรรม โดยการศึกษาที่มา เอกลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาของจังหวัดปทุมธานีมาเป็นพื้นฐานร่วมกับแนวทางการสร้างงานนาฏศิลป์ประดิษฐ์ตามแนวคิดและทฤษฎีในการคิดประดิษฐ์สร้างสรรค์การ แสดง ด้วยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และนำมาออกแบบเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ ดังนี้

6.2.1 ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแนวคิดของการแสดง โดยดำเนินการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วิจัย เอกสารทางวิชาการ สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มสรุปสาระเป็นกรอบแนวทางในการสร้างสรรค์งาน

6.2.2 ขั้นตอนที่ 2 การสร้างสรรค์ทำนองเพลง ดนตรีประกอบการแสดง โดยเน้นให้เกิดอารมณ์และให้ความรู้ถึงความเป็นวิถีชุมชน จะเริ่มต้นทำนองและจังหวะจากช้าไปจนเร่งจังหวะให้เกิดความเร็ว เพื่อกระตุ้นความรู้สึก และให้เห็นถึงวิวัฒนาการของนวัตกรรมที่นำมาเสนอ แนวดนตรีมีการผสมผสานระหว่างดนตรีไทยและเสียงจากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ไฟฟ้าเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ยังคงความเป็นไทยและมีกลิ่นอายของสำเนียงมอญที่เป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมของจังหวัดปทุมธานี มาสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของเพลงที่ใช้ในการแสดง

6.2.3 ขั้นตอนที่ 3 การคัดเลือกผู้แสดง โดยเลือกจากผู้ที่มีความรู้ เข้าใจ เกี่ยวกับแนวคิดของการแสดงที่ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดและมีความสามารถในการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้อย่างงดงาม มีความสามารถแสดงออกและมีอารมณ์ร่วมในการแสดงโดยพิจารณาความเหมาะสมในรูปแบบของการแสดง มีความเพียรและอดทนในการฝึกซ้อม มีวินัย มีความตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะแบ่งผู้แสดงออกเป็น ผู้แสดงชาย จำนวน 6 คน ผู้แสดงหญิง 8 คน

6.2.4 ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบกระบวนการทำรำ ทำรำที่ใช้ประกอบในการแสดงชุด “นาฏศิลป์ถิ่นปทุมธานี” จะเป็นรูปแบบของการใช้ภาษาท่าทาง อาทิ ปกิริยาตามธรรมชาติ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย ร่วมกับการนำท่ารำแม่บทของการรำมอญ เพื่อนำเสนอให้เห็นรูปแบบและการสื่อความหมายที่เข้าใจได้อย่างชัดเจน ผสมผสานกับการสร้างความสมดุลของภาพและลีลา (Pose) โดยใช้เป็นสัญญาณเพื่อสื่อสารในการแสดง โดยใช้ร่างกายของนักแสดงเป็นรูปร่างรูปทรง กับลีลาการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง (Simulator) เป็นการสร้างสรรค์ลีลาท่ารำจากภาพนิ่งเชื่อมโยงกับจังหวะและทำนองของดนตรีเพื่อนำไปใช้ในการแสดงต่อไป

ภาพที่ 2 แบบการสร้างความสมดุลของภาพและลีลา (Pose) ที่ใช้นำเสนอภาพสถานที่ศาสนา/วัด
(ประวิทย์ ฤทธิบุญ, ประเทศไทย, 2563)

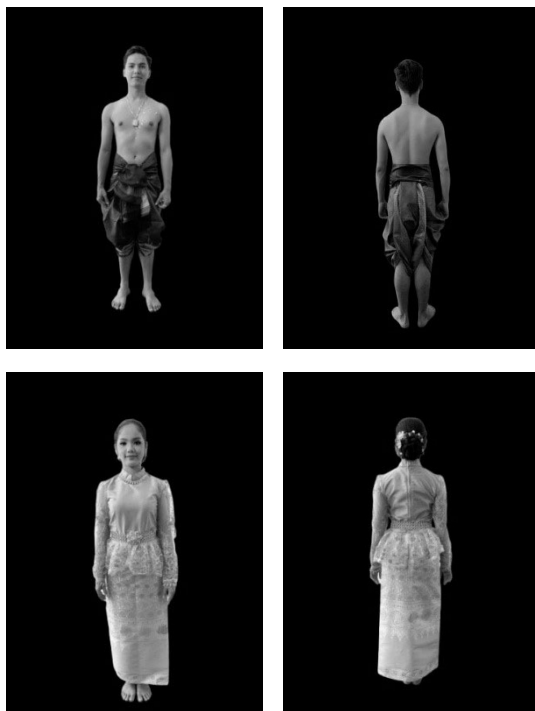

ภาพที่ 3 แบบการสร้างความสมดุลของภาพและลีลา (Pose) ที่ใช้นำเสนอภาพสัญลักษณ์สระบัว
(ประวิทย์ ฤทธิบุญ, ประเทศไทย, 2563)

ภาพที่ 4 แบบการสร้างความสมดุลของภาพและลีลา (Pose) ที่ใช้นำเสนอสินค้าทางวัฒนธรรม
(ประวิทย์ ฤทธิบุญ, ประเทศไทย, 2563)

6.2.5 ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เครื่องแต่งกายจะเป็นการแต่งกายตามแบบของชาวบ้าน โดยนำมาวัสดุมาตกแต่งสร้างสรรค์ให้มีความสวยงามหรือเลือกใช้วัสดุที่มีสัญลักษณ์ในการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นวัฒนธรรมของจังหวัดปทุมธานี เน้นความมีสีสันที่หลากหลายสวยงาม และมีความเหมาะสมกับรูปแบบในการแสดง

ภาพที่ 5 การแต่งกายหน้า-หลัง ของผู้แสดงชาย-หญิง
(ประวิทย์ ฤทธิชัย, ประเทศไทย, 2563)

6.2.6 ขั้นตอนที่ 6 การตรวจสอบ ประเมินคุณภาพและปรับปรุงผลงาน เมื่อผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างตามกระบวนการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้นำชุดการแสดงวัดศิลป์ถิ่นปทุมธานี นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของการแสดง จำนวน 6 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ก่อนนำไปเผยแพร่สู่สาธารณชน

6.2.7 ขั้นตอนที่ 7 การเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน เมื่อการแสดงได้รับการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำการแสดงออกเผยแพร่การแสดงผลงานสู่สาธารณชน ตามวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี และได้นำไปเผยแพร่ร่วมกับ

งานทางด้านวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อเป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพสู่อุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ภาพที่ 6 นำเสนอการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด “นวัตศิลป์ถิ่นปทุมธานี”
ในโครงการ The 9th International Festival of Arts and Culture 2019
จัดโดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประวิทย์ ฤทธิบุญ, ประเทศไทย, 2563)

ภาพที่ 7 นำเสนอการแสดงสร้างสรรค์ ชุด นวัตกรรมปั้นปทุมธานี เผยแพร่สู่ชุมชน
ในโครงการออกแบบและพัฒนาสินค้าทางวัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี จัดโดยวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี
ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท ห้างสรรพสินค้าเซียร์รังสิต (ประวิทย์ ฤทธิบุญ, ประเทศไทย, 2563)

6.3 ประสิทธิภาพของการสร้างสรรค์การแสดงในด้านความคิดสร้างสรรค์ ในด้านความเหมาะสม และความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับชมการแสดงก่อนการเผยแพร่สู่สังคม

จากการนำเสนอข้อมูลการวิจัยในรูปแบบของการแสดง พบว่า ประสิทธิภาพในด้านความคิด
สร้างสรรค์ด้านความเหมาะสม และความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงาน จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน
6 ท่าน พบว่า ประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานการแสดงสร้างสรรค์ ชุด นวัตกรรมปั้นปทุมธานี
อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52 และผล
การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผลงานสร้างสรรค์ จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน

พบว่า ความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการแสดงสร้างสรรค์ ชุด นวัตกรรมปั้นปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50

7. การสรุปผลและการอภิปรายผล

7.1 ศึกษาที่มา เอกลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม และสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษา พบว่า จังหวัดปทุมธานีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการผสมผสานหลากหลายชนชาติหลายวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นเสน่ห์แห่งวิถีชุมชนโบราณ จากประวัติศาสตร์ชาวมอญได้อพยพจากประเทศพม่าเข้ามาตั้งบ้านเรือนของกษัตริย์ไทย รวมทั้งยังมีกิจกรรมของวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายมอญที่เป็นเอกลักษณ์สืบทอดกันมา มีลักษณะทางสังคมความเป็นอยู่ที่ให้ความร่วมมือในสร้างความรัก ความสามัคคีของชุมชน ในการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปะและวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ จากรุ่นสู่รุ่นให้ดำรงอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ วงศ์ธีรรา สุวรรณิน และคณะ (2557, น. 66-67) จังหวัดปทุมธานี เป็นแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศไทย มีโบราณคดีจากหลักฐานที่ค้นพบ โดยได้พยายามฟื้นฟูประเพณี วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวมอญให้กลับมาอีกครั้งเพื่อรักษาไว้ซึ่งแบบอย่างอันดีงามของท้องถิ่น อีกทั้งจังหวัดได้มีนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการพัฒนาให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมและพัฒนาให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยที่มีในชุมชน รวมทั้งการนำความหลากหลายทางชีวภาพ ทุนวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเพื่อสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจที่เรียกว่า “สินค้าทางวัฒนธรรม” ได้แก่ 1. ส้มโอมอญ 2. เครื่องปั้นดินเผาเบญจสิริ หรือ ดินเผาทรงเครื่องเบญจสิริ 3. ผลิตภัณฑ์จักสาน 4. เครื่องประดับครอบมวยผม และ 5. ผลิตภัณฑ์จากกระดาดพางข้าว

7.2 กำหนดรูปแบบ และองค์ประกอบการสร้างสรรค์การแสดง จากการศึกษาของที่มา เอกลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม กรรมวิธี รูปแบบสินค้าทางวัฒนธรรม และการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษา พบว่า การออกแบบและสร้างสรรค์งานจากแรงบันดาลใจในการนำมาออกแบบเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

7.2.1 ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแนวคิดของการแสดง โดยดำเนินการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ ตำราวิจัย เอกสารทางวิชาการ สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม สรุปสาระเป็นกรอบแนวทางในการสร้างสรรค์งาน

7.2.2 ขั้นตอนที่ 2 การสร้างสรรค์ทำนองเพลง ดนตรีประกอบการแสดง โดยเน้นให้เกิดอารมณ์ และให้ความรู้สึกถึงความเป็นวิถีชุมชน จะเริ่มด้วยทำนองและจังหวะจากเข้าไปจนเร่งจังหวะให้เกิดความเร็ว

เพื่อกระตุ้นความรู้สึกและให้เห็นถึงวิวัฒนาการของนวัตกรรมที่นำมาเสนอ แนวดนตรีมีการผสมผสานระหว่างดนตรีไทยและเสียงจากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ไฟฟ้าเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ยังคงความเป็นไทยและมีกลิ่นอายของสำเนียงมอญที่เป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมของจังหวัดปทุมธานี มาสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของเพลงที่ใช้ในการแสดง ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา สายทองคำ (2561, น. 103-117) สร้างสรรค์ทำนองเพลง ดนตรีประกอบการแสดงโดยเน้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความศักดิ์สิทธิ์ ความยิ่งใหญ่ เริ่มด้วยทำนอง จังหวะจากช้า และเร่งจังหวะความเร็ว ปิดจบเพลงทันที เพื่อให้เกิดความเจียบสบึงแนวดนตรีมีการผสมผสานระหว่างดนตรีไทยและเสียงจากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ไฟฟ้า เพื่อให้เกิดเสียงแปลกใหม่ แต่คงความเป็นไทย ผู้ออกแบบได้ใช้จินตนาการของผู้ออกแบบว่าการแสดงชุดนี้สื่อให้เกิดอารมณ์อะไรขึ้นบ้าง โดยแบ่งแยกเป็นอารมณ์ของการแสดง

7.2.3 ขั้นตอนที่ 3 การคัดเลือกผู้แสดง ที่มีความรู้ เข้าใจ เกี่ยวกับแนวคิดของการแสดงที่ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดและมีความสามารถในการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้อย่างงดงาม มีความสามารถแสดงออกและมีอารมณ์ร่วมในการแสดงโดยพิจารณาความเหมาะสมในรูปแบบของการแสดง มีความเพียรและอดทนในการฝึกซ้อม มีวินัย มีความตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะแบ่งผู้แสดงออกเป็น ผู้แสดงชาย จำนวน 6 คน ผู้แสดงหญิง 8 คน ซึ่งสอดคล้องกับจินตนา สายทองคำ (2561, น. 103-117) คัดเลือกผู้แสดงที่มีความรู้ความสามารถในการแสดงนาฏศิลป์ไทยโดยพิจารณารูปใบหน้าให้เหมาะสมกับศิราภรณ์ กำหนดผู้แสดงทั้งหมด 8 คน โดยแบ่งเป็นผู้แสดงชาย 4 คน ผู้แสดงหญิง 4 คน กำหนดคุณลักษณะ ดังนี้ ผู้แสดงหญิงพิจารณารูปหน้าให้มีลักษณะรูปไข่รับกับศิราภรณ์ ส่วนผู้แสดงชาย เลือกรูปหน้ามีกรามกว้างคล้ายประติมากรรมอยุธยา รูปรางได้สัดส่วน ระดับส่วนสูงอยู่ในระดับเดียวกัน โดยให้ฝ่ายชายมีส่วนสูงมากกว่าผู้แสดงหญิง เป็นผู้มีความสามารถในการปฏิบัติทำรำนาฏศิลป์ไทยได้อย่างงดงาม มีความเพียรและอดทนในการฝึกซ้อมที่เข้มงวด มีวินัย ความตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

7.2.4 ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบกระบวนการทำรำ ทำรำที่ใช้ประกอบในการแสดงชุด “นาฏศิลป์ถิ่นปทุมธานี” จะเป็นรูปแบบของการใช้ภาษาท่าทาง อาทิ ปกิริยาตามธรรมชาติ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย ร่วมกับการนำท่าแม่บทของการรำมอญ เพื่อนำเสนอให้เห็นรูปแบบ และการสื่อความหมายที่เข้าใจได้อย่างชัดเจน ผสมผสานกับการสร้างความสมดุลของภาพและลีลา (Pose) โดยใช้เป็นสัญญาณเพื่อสื่อสารในการแสดง โดยใช้ร่างกายของนักแสดงเป็นรูปร่างรูปทรง กับลีลาการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง (Simulator) เป็นการสร้างสรรค์ลีลาท่ารำจากภาพนิ่งเชื่อมโยงกับจังหวะและทำนองของดนตรีเพื่อนำไปใช้ในการแสดงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2547, น. 225) การสร้างสรรค์นาฏประดิษฐ์ การคิด การออกแบบ และการสร้างสรรค์แนวคิด รูปแบบ กลวิธีของนาฏศิลป์ชุดหนึ่งที่แสดงโดยผู้แสดงคนเดียวหรือหลายคน ทั้งนี้รวมถึงการปรับปรุงผลงานในอดีต นาฏประดิษฐ์จึงเป็นการทำงานที่ครอบคลุม ปรัชญา เนื้อหา ความหมาย ท่ารำ ท่าเต้น การแปรแถว การตั้งซุ่ม การแสดงหมู่ การกำหนดดนตรี เพลง เครื่องแต่งกาย ฉาก และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญในการทำให้นาฏศิลป์ชุดหนึ่งสมบูรณ์ตามที่ตั้งใจไว้

7.2.5 ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เครื่องแต่งกายจะเป็นการแต่งกายตามแบบของชาวบ้าน โดยนำมาวัสดุมาตกแต่งสร้างสรรค์ให้มีความสวยงามหรือเลือกใช้วัสดุที่มีสัญลักษณ์ในการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นวัฒนธรรมของจังหวัดปทุมธานี เน้นความมีสีสันที่หลากหลายสวยงาม และมีความเหมาะสมกับรูปแบบในการแสดง ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติกรณ นพอดมพันธ์ (2557, น. 79-92) การออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่องานนาฏศิลป์นั้นต้องใช้การพิจารณาหลักการทั้ง 4 ข้อที่มีความสัมพันธ์กัน อันได้แก่ แนวความคิด ประเภทการแสดง รูปแบบเครื่องแต่งกาย และองค์ประกอบเครื่องแต่งกายที่เป็นเงื่อนไขในการสร้างสรรค์การออกแบบผลงานนาฏศิลป์แต่ละชุดการแสดง ซึ่งหลักการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางด้านนาฏศิลป์และนฤมิตศิลป์ถือได้ว่าเป็นวิธีการที่ต้องใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการ

7.2.6 ขั้นตอนที่ 6 เมื่อผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างตามกระบวนการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้นำชุดการแสดงนาฏศิลป์พื้นปทุมธานี นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของการแสดง จำนวน 6 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ก่อนนำไปเผยแพร่สู่สาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับ ประวิทย์ ฤทธิบุลย์ (2561, น. 26-40) ประสิทธิภาพของการสร้างสรรค์การแสดง ชุด “แห่งหงส์ระยอง” ในด้านความคิดสร้างสรรค์ในด้านความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับชมการแสดงก่อนการเผยแพร่สู่สังคมจากการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน พบว่าประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานการแสดงสร้างสรรค์ชุดแห่งหงส์ระยองอยู่ในระดับมากโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผลงานสร้างสรรค์ พบว่า ความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการแสดงสร้างสรรค์ชุดแห่งหงส์ระยองอยู่ในระดับมากโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50

7.2.7 ขั้นตอนที่ 7 เมื่อการแสดงได้รับการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำการแสดงออกเผยแพร่การแสดงสู่สาธารณชนตามวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์การแสดงเพื่อใช้เป็นสื่อทางวัฒนธรรมในการนำเสนอภาพลักษณ์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี และได้นำไปเผยแพร่ร่วมกับงานทางด้านวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นในช่วงเทศกาล และวันสำคัญของจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ Thailand Medical Tourism Cluster (2553, อ้างถึงใน ปิยวดี มากพา, 2560, น. 72) จากการศึกษาการประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมถูกนำไปใช้เป็นทรัพยากรในการส่งเสริมการประกอบการเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยเป็นเสมือนตัวเสริมการท่องเที่ยวให้มีความ สมบูรณ์ เป็นจุดเด่นหรือจุดขายของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพิ่มความประทับใจให้นักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

7.3 ประสิทธิภาพของการสร้างสรรค์การแสดงในด้านความคิดสร้างสรรค์ ในด้านความเหมาะสม และความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับชมการแสดงก่อนการเผยแพร่สู่สังคม

จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงาน จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน พบว่า ประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานการแสดงสร้างสรรค์ ชุด นวัตกรรมปั้นปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52 และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผลงานสร้างสรรค์ พบว่า ความเหมาะสม และความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการแสดงสร้างสรรค์ ชุด นวัตกรรมปั้นปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 ซึ่งสอดคล้องกับ ประวิทย์ ฤทธิบูลย์ (2560, น. 87) จากการศึกษา การพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ไทยโดยใช้โมเดลซิปปา พบว่า ในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ไทยควรได้รับการประเมินความสามารถและผลงานสร้างสรรค์จากท่านผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของผลงานจำนวน 6 ท่าน โดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.79 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.63 และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผลงานสร้างสรรค์ พบว่า ความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการแสดงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ประวิทย์ ฤทธิบูลย์ (2561, น. 26-40) ประสิทธิภาพของการสร้างสรรค์ การแสดง ชุด “แห่ทางหงส์ธงตะขาบ” พบว่า ประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน พบว่าประสิทธิภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์ผลงานการแสดงสร้างสรรค์ชุดแห่ทางหงส์ ธงตะขาบอยู่ในระดับมากโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.46 และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผลงานสร้างสรรค์ พบว่า ความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการแสดงสร้างสรรค์ชุด แห่ทางหงส์ธงตะขาบ อยู่ในระดับมากโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยสร้างสรรค์ เรื่อง การศึกษาสินค้าทาง วัฒนธรรม สู่การออกแบบและสร้างสรรค์การแสดง ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญ และคุณค่าในสินค้าทาง วัฒนธรรม จึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ในรูปแบบของการแสดงที่เป็นสื่อทางวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นการสร้างองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้สร้างสรรค์งานอื่น ๆ ที่สำคัญผู้สร้างสรรค์งาน จะต้องเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์และดนตรี เครื่องแต่งกาย มีความรู้เรื่องอารมณ์ต่าง ๆ ของการแสดง มีสุนทรียะ และตระหนักเสมอว่า การสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ยึดถือเป็น แบบตายตัว ผู้สร้างสรรค์งานต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเข้าใจจึงออกแบบงานได้อย่างสมบูรณ์

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป การศึกษาด้านนาฏศิลป์ไทยสามารถศึกษาค้นคว้าสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้ ควรมีการศึกษากระบวนการสร้างงานจากแนวคิดวิถีชีวิตของท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อบันทึกเป็นองค์ความรู้ในวงการศึกษาต่อไป และส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

9. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยสร้างสรรค์นี้ได้รับทุนอุดหนุนวิจัย ทุนนักสร้างสรรค์รุ่นใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประจำปีงบประมาณ 2562

10. รายการอ้างอิง

- กิตติกรรม นพอดมพันธ์. (2557). การศึกษาวิเคราะห์แนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายนาฏศิลป์นิพนธ์ (นาฏศิลป์ไทย) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปีการศึกษา 2546-2550. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 16(2), 79-92.
- จินตนา สายทองคำ. (2561). กระบวนการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ ชุด สักการะเทวราช. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 10(1), 103-117.
- ประวิทย์ ฤทธิบุญ. (2560). การพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ไทยโดยใช้โมเดลชิปปา. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 18(2), 78-97.
- ประวิทย์ ฤทธิบุญ. (2561). การศึกษาอัตลักษณ์ประเพณีแห่งหงส์ ธงตะขาบ สู่การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม: การออกแบบสร้างสรรค์ชุดการแสดงสำหรับการนำเสนอภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(1), 26-40.
- ปิยวดี มากพา. (2560). นาฏศิลป์สร้างสรรค์กับการเผยแพร่อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชาวไทยพวน บ้านบึงเข้ ต.หนองแสง อ.ปากพลี จ.นครนายก. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 19(2), 72-81.
- วงศ์ธีรา สุวรรณิน และคณะ. (2557). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 8(2), 63-82.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2547). *หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี. (2560). *วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี*. สืบค้นเมื่อ 22 พฤษภาคม 2560 จาก <http://province.m-culture.go.th/pathumthani/vision.html>.

UNCTAD. (2008). *Creative Economy Report 2008*. Retrieved April 9, 2020, from <http://www.unctad.org/creative-economy>.